GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 88.

W NIEDZIELĘ DNIA 4 LISTOPADA 1810.

Z Drezna d. 18. Października.
(Z Gazety Hamburskiey.)

Officer od indzynierow Saskich pobiegł do Paryża, iak mowią, z planem nowey twierdzy, którą w Torgau chcą założyć.

Hrabia Schulenburg Closterrode, który mianowany iest posłem naszem przy dworze Wiedeńskim, wyieżdza w tych dniach do tego miasta.

Ces. Francuzki poseł, Baron Bourgoing, powrocił tu z Lipska.

D. 14 b. m. spadło w gorach wiele śniegu. W tych dniach przeszedł tędy oddział Francuzkich artylerzystow, idących z Głogowa do Moguncyi.

Z Paryża d. 16. Października.

Przez onegdayszy wyrok mianowanemi są: Kardynał Maury arcybiskupem Paryzkim, na mieyscu zmarłego kardynała du Belloy; Radca stanu, Hrabia Andreossy, W. kanclerzem orderu 3 złotych Runow; Hrabia Schimmelpenning W. podskarbim tegoż orderu; Xżę Dalberg radcą stanu, a Baron Pasqier prefektem policyi.

Podług pism naszych tak wiele nawieziono do Anglii osadowych towarow, iż nie wiedziano co z niemi poczać. W samem składzie wschodnio-indyyskiey kompanii znaydowało się 9000 skrzyń Bengalskiego Indigo.

Wyszło tu nowe rozporządzenie względem służących, w którem między innemi postanowione iest: Każdy służący lub służąca, znayduiący się teraz w Paryżu lub w służbę chce wniyśdź, musi się pod karą 8 dniowego do 3 miesięcy więzienia w policyi zapisać. Nikt niemoże przyiąć służącego, który nie iest w policyi zapisany. Każdy służący, który w przeciągu miesiąca nie dostanie służby i nie okaże, iż ma z czego żyć, musi Paryż opuścić.

Radca stanu, Hrabia Laumond, mianowany został dyrektorem gornictwa.

Stosownie do wyroku Cesarskiego pod d. 23 Września w Livornie ma bydź skład zakazanych i niezakazanych obcych towarow, wyiąwszy Angielskie. Zakazane muszą w przeciągu 2 lat bydź wywiezione, a pozwolone w tymże przeciągu czasu opłacone.

Mowią tu o zaślubieniu iednego z Xiążąt Wirtemberskich z siostrą Ministra stanu Metternicha.

Podług ostatnich doniesień od woyska

Xcia Eslingi, spodziewano się w pierwszych 8 dniach bieżącego miesiące wielkiey bitwy w Portugalii. Obroty Francuzkiego wodza zmierzały, iak mowią do oderznięcia Angielskiego woyska od Lizbony.

Były Minister woyny Carnot wydał niedawno dzieło o *attaku i obronie twierdz*, które Cesarzowi przypisał. Odbywa on teraz podroż z szczególnieyszemi zleceniami.

Xżę Ottranto (były Minister policyi Fouché) o którym Angielskie pisma tyle baiek pisały, znayduie się ciągle z swoią familiią w swey senatoryi w Aix w Prowancyi.

Nie ma pewności, iakoby tu, iak głoszono, ziechać miał Neyiaśnieyszy Cesarz Austryacki lub Arcy Xżę Karol.

P. Chauvelin, prefekt departamentu Lys, i Jenerał Pommereuil, prefekt północnego departamentu, mianowani są radcami stanu.

P. Delamalle. audytor rady stanu, iedzie na kommissarza policyi do Liworna.

Nadworny lekarz Następcy tronu Szwedzkiego, poiechał także do Sztokolmu.

Monitor zawiera z Gdańska pod d. 23 Września co następuie:

" Potwierdziło się zupełnie, iż krążące woienne okręty Angielskie odesłały do Szweeyi ładowne osadowemi towarami i na morze Baltyckie przeznaczone statki. Wszyscy kupcy, którzy znaczną ilość tych towarów zapisali, odwołali swoie zapisy. Sekwestracye i konfiskaty, które w Rostoku, Stralsundzie i Szczecinie przczyniono, sprawiły zbawienny ten skutek. Przypuścić można, iż od tey chwili handel Angielski wyłączony iest z wszystkich portow od Rygi aż do Hamburga, i to nie na pozor, ale rzeczywiście. „

Dziennik państwa umieścił następuiący artykuł z Gdańska pod d. 1 Października:

" Przestraszeni Angliey poniesioną w Meklenburskim i Pruskiey Pomeranii konfiskatą i stratą, wysłali woienne okręty, aby wstrzymały z ich towarami do Piławy i innych portow Pruskich płynące okręty. Gdy potem dowiedział się Admirał Saumarez, że te porty nie są Francuzkim woyskiem osadzone, rozkazał na nowo udać się tem okrętom do rzeczonych portow. Jakoż przed 8 dniami pokazało się przed Piławą 18 bogato ładownych okrętow. Prusacy nie dopuścili im wniyścia; gdyby ie byli wpuścili, można ie było skonfiskować. Przed Gottenburgiem stoi 600 okrętow osadowemi i Angielskiemi towarami ładownych, które nie wiedzą dokąd się udać. Niektóre z tych okrętow odważyły się popłynąć do Rossyi; lecz ieżeli zawiną do tamteyszych portow, będą rownie skonfiskowane, iak Teneriffskie okręty. Tymczasem zbliża się 1wszy Listopada; iest to czas, w którym Angielska flota i owe 600 okrętow Baltyckie morze opuścić muszą. Strata, którą Angielski handel przez ten powrot poniesie, iest niedowyrachowania; w Londynie liczą iuż 100 baukrutstw, które pewnie się ieszcze podwoią. Jeżeli w roku przyszłym lądowe mocarstwa też same środki wiernie utrzymywać będą, tedy Angliia tego powszechnego wyłączenia swoiego handlu wytrzymać nie potrafi. Niektóre osoby mniemaią, iż wiele Angielskich okrętow nie powróci do Anglii, ale ukryią się pod wyspami Szwedzkiemi; mocarstwo to dopełni swoich obowiązkow, i może w takowym przypadku znaczne rodzynie konfiskatr. „

Z Amsterdamu d. 20. *Października.*

Minister morski iest tu oczekiwany, dla obeyrzenia Hollenderskiey siły morskiey tu i w innych portach,

Były nasz poseł w Petersburgu, P. Six, powrócił do Paryża.

Z Neapolu d. 28. Września.

D. 14 b. m. pokazała się Angielska fregata na wysokości miasta Rodi w prowincyi Kapitonata, która natychmiast z kilku łodzi lud zbroyny na ląd wysadziła. Kobiety, dzieci, starcy spostrzegłszy nieprzyiaciela, uciekli na pobliskie wzgórki, a mogący oręż nosić mieszkańcy wzięli się do obrony, i przymusili wysiadłych i do miasta wdzierających się nieprzyiacioł do powrotu na okręty. Gdyby fregata nie była 150 z dział wystrzałami, które kilka domow uszkodziły, zasłaniała wysiadłych na ląd Anglikow, ani ieden nie byłby z nich uszedł. Zabito iednak trzech, a dwoch dostało się osobliwszym sposobem w niewolą. Zaledwo zakończyła się walka, gdy powracaiący do klasztoru kapucyn napotkał zabłąkanego Angielskiego maytka z karabinem w ręku. Widząc, iż drży z przestrachu, skoczył do niego, wydarł mu karabin i prowadził go w tryumfie do klasztoru. W drodze napotkał żołnierza Angielskiego bez broni, który prosił go o pardon; dał mu go wspaniałomyślny kapucyn, i założywszy karabin na ramię, pędził przed sobą obu jeńcow do klasztoru, których oddał gwardyanowi z tem większem ukontentowaniem, że wiedział, iż są protestantami.

Dnia. 3. Października.

Nayiaśnieyszy Król powrócił w dobrem zdrowiu z Kalabryi do stolicy tuteyszey. Odprawił podroż wodą. Z główney kwatery Królewskiey w Piale wydana została d. 16 Września następuiąca odezwa do woyska:

"Żołnierze! Wyprawa do Sycylii iest odłożona. Cel, który sobie Cesarz zamierzył w zagrożeniu nieprzyiacielowi na tey wyspie, iest dopięty, i woienna postawa, którąśmy nieustannie od 4 miesięcy z tak wielką wytrwałością i sławą w ciaśninie utrzymali, przeszła w skutku swoim wszystkie nasze nadzieie. Żołnierze! rozeydźcie się na zimowe leże. Wy zaś, waleczni Maytkowie! powrócicie na łono waszych familiy. Uczyniliście więcey, niżeli byliście obowiązanemi; stoczyliście z odwagą, która wszelką przechodzi pochwałę, z trzy razy liczniejszym nieprzyiacielem przeszło 30 potyczek, i korzyści, któreście zawsze odnosili, okazuią coby ście przy równych siłach byli dokazali. Rozwiązaliście oprocz tego wielką zagadkę, okazuiąc, iż nieprzyiacielskie floty nie potrafią zabronić przeprawy przez ciaśninę samem barkom, i że Sycylia zdobytą bydź może, iak tylko zechcemy. Przyymiycie oświadczenie moiego ukontentowania. Oświadczam go także lądowemu woysku, które was dzielnie wspierało. Gorliwość i ochota, z iaką słuchaliście moiego głosu, są dla Waszego Króla rękoymią, iż każdego czasu, kiedy oyczyzna was zawoła, pośpieszycie za nią do boiu.

(Podp.) *Joachim Napoleon.*

Naczelnik głównego sztabu, Jenerał dywizyi, Hrabia Grenier.

Król wyiechał d. 25 Września rano z Reggio, iadł w Piale śniadanie, a w Scilla obiad. D. 28 z rana udał się morzem do Nikotera; ztamtąd poiechał lądem do Monteleone. Dywizya Partonaux i gwardye Królewskie wsiadły d. 22 Września w Reggio na statki; pierwsza popłynęła do Bagnara, drugie do do Scilla, nie zważaiąc na liczne kule działowe, które Anglicy przeciw nim sypali. Tak zaś tem poruszeniem byli zatrwożeni, iż całą noc pod bronią stali i ustawicznie race puszczali.

Od granic Hiszpańskich d. 22 Września.

W Katalonii nie odmienił się bynaymniey stan rzeczy. Obie twierdze Rosas i Girona zapewniaią woysku Francuzkiemu posiadłość północno-wschodniey części tey pro-

wiecyi; obie maią liczne załogi, składaiące się z woysk ligi Reńskiey, które do pobliskich okolic czynią częste wycieczki. W górzystych powiatach tey prowincyi nie zawiązały się żadne kupy nowych rokoszanow. Port Palamos znayduie się także ciągle w ręku Francuzow. Wielki gościniec z Girony przez Sils, Hostalrich, St. Salony i Monmero do Barcelony, służy za woyskową drogę wewnątrz Katalonii i utrzymuie związek między obiema temi głównemi twierdzami. Na tym gościńcu stoi powiększey części korpus Marszałka Macdonalda, który po Marszałku Augereau obiął w tey prowincyi dowództwo, dla uważania rokoszanow i uderzenia na nich, gdy się nadarzy sposobność. Stanowisko ostatnich między Vicane i Manresz zasłania pasmo gór i wąwozy. W południowey Katalonii, to iest między Lobregat i Ebro nie stoią teraz woyska Francuzkie; ale od Arragońskiey granicy, gdzie Francuzi posiadaią twierdzę Leridę i niektóre pobliskie zamki, utrzymywany iest związek przez Tarrega, Cervera i Jualda z Barceloną i korpusem Macdonalda. Oblężenie Tarragony ieszcze się nie rozpoczęło. Korpus Jenerała Suchet zaymuie oba brzegi Ebro, wyiąwszy uyście tey rzeki i twierdzę Tortosę, która dotąd nie mogła bydź Hisszpanom wyrwana. Z tamtey strony rzeki Matarena dosyć daleko Francuzkie woyska postąpiły, i bez trudności przedsięwziąść mogą oblężenie miasta Walencyi, iak tylko nakazane zostanie. W Madrycie mowiono powszechnie, iż Król Jozef w krótce ztamtąd z swoią gwardyą wyruszy, dla uderzenia na Walencyą, i spodziewaią się, iż bez wielkiey trudności zdobytą zostanie. Dzień wyiazdu Króla, który oznaczony był w środku bieżącego miesiąca, nie iest wiadomy. Prowincya Arragonia iest prawie iuż uspokoiona i nie iest więcey na napady rokoszanow wystawiona. Fortyfikacye Saragossy są naprawione. W Nawarze panuie spokoyność od czasu, iak posłano tam oddział Francuzkich żandarmow. Do prowincyi Cuenca i nowey Kastylii wpadaią i szczą rokoszanie, ale nigdy nie chcą się wdać w bitwę z woyskiem Francuzkim i zaraz do gór uciekaią. Madryt cieszy się naywiększą spokoynością; żywności iest tam podostatkiem, handel idzie dobrze i przez obecność dworu i wiele woyska krąży dużo pieniędzy. Nowa cytadella czyli twierdza Retiro iest prawie iuż ukończona.

Z Andaluzyi nie mamy żadnych ważnych doniesień: Anglicy nic wzdłuż brzegow nie przedsięwzięli i w stanowiskach woysk zdaie się, iż żadna odmiana nie zaszła. Korpus Marszałka Mortiera zbliżył się do Badajoz i wszędzie przymusił rokoszanow do śpiesznego ustępu. W potyczce przy Walwerde, gdzie oddział ich dościgniony został, zabrali Francuzi wiele jeńcow. Zdaie się, iż przeznaczeniem Marszałka Mortier iest, wkroczyć do południowey Portugalii i wspierać teraźnieysze poruszenia Marszałka Masseny w północney i wewnętrzney Portugalii. Stoiący pod bronią mieszkańcy Estramadury złożyli ią powiększey części i poddali się. Mowią, iż korpus Angielskiego woyska wysiadł do Algarbii, ale w krótce powrócił do Kadyxu.

Z Londynu d. 5. Października.

(Z Monitora.)

Głowna kwatera Lorda Wellington była d. 24 Września w Burgacan, a woysko iego stało nad Sierra Alkoba i nad Sierra de Monella. Jenerał Spencer postąpił z 10,000 ludzi do Mealhada, dla utrzymania związku z północą. Wspiera go przednia straż Jenerała Trant, stoiąca w Sardao. Przednia straż Masseny stała na ow czas nad Krisą, iego woy-

sko między tą rzeką i Tondalla.

Przybyłe d. 4 listy miano tak dalece za ważne, iż naza utrz wysłano p słańca do Koruny, a innego do odnogi Mon ego.

Podług listu z Lizbony d. 15 Września, znaleziono w iednym domu 3000 mundurow takich, iakie stoiąca w Lizb nie Angielska załoga nosi, i tyleż broni, osobliwie pałaszow W tych mundurach chcieli spiskowi dopełnić swego zamysłu, ażeby ich zbrodnia przypisana była Anglikom i ściągnęła na nich zemstę ludu. Na ow czas mieli rozbiedz się gońcy do woyska Portugalskiego i znacznieyszych miast z donieśieniem o tem morderstwie, ażeby zachęcić Portugalczykow w całym kraiu do podobnego czynu. Spiskowi mniemali, iż żołnierze Portugalscy pozabiiaią swoich officerow, uderzą na woysko Lorda Wellington, a Massena dopomoże im zu ełnego pokonania Anglikow. Szczęściem cały plan odkryty został, i spiskowych oczekuie zasłużona kara.

Dziennik Westminsterski zawiera o tymże spisku list z Falmutu pod d. 25 Września. Podług tego listu spiskowi odesłanemi bydź mieli na okręcie do Goa czyli do Afrykańskich brzegow. Z 200 aresztowanych osób pokazało się 84 winnych; pomiędzy temi znayduie się 15 szlachty, sędziow, Xięży i kupcow. Z imienia podaią między temi: Margrabię Abranteskiego; Ratona, kupca Francuzkiego; Wandelli, kupca, oba członki zgromadzenia kupieckiego; Sambrayo, szlachcica, Markarenha, sędziego; Kombiaso - Dufrane; Franciszka Mordonnt, Angielskiego kupca; Margrabiego Alerto; Doktora Almeida; Malarza Polugrin; Jozefa Soldana, &c.

Po bankructwie Bankiera Abrahama Goldsmida, którego bankructwo do 26 milionow liwrow podaią, i P. Beckers, które blisko tyleż wynosi, zbankrotowało wiele domow w Londynie. Bankructwo domu Blackwell-Hal, sprawiło powszechną trwogę. Dom Goldsmida utrzyma się, ponieważ go rząd wspiera.

Xżę Regent Brazylii zezwolił na założenie banku, który wprowadził iuż w bieg 4 do 500,000 realow papierow do zapłacenia ukazicielowi.

W Kawiarni Loyds przybito następuiący wypis z listu z Malty pod d. 18 Sierpnia:

"Okręt Super-Hargo donosi pod d. 12 b. m. iż przeciwne wiatry zatrzymały go w Lyssa, ale iest wolny, i wszystkie zatrzymane na Adryatckim morzu Tureckie okręty uwolnione zostały. (*)

Sądząc po ściąganiu się do kupy woysk nieprzyiacielskich, spodziewać się w krotce nieodzowney bitwy w Portugalii należy.

Lord Wellington wydał pod d. 1 Sier-

(*) Przypisek Monitora. *Radca stanu Daucky był tyle nieprzezorny, iż z 30 do Tryestu i innych pobliskich portow weszłych okrętow zdiął sekwestr; lecz za zaręczeniem. Rada zdobyczowa nakazała, iż te okręty maią bydź skonfiskowane; zaręczyciele muszą więc ich wartość zapłacić. Pragniemy, aby zawiadowcy kawiarnią kazali i ten dodatek oznaymić. Dziesięć innych okrętow zostało w Ankonie uwolnionych, ale także za zaręczeniem. — Wiemy bardzo dobrze, iż wszystkie Tureckie okręty za pozwoleniami Angielskiemi po morzu środziemnem krążą i wychodzą z Malty na rachunek Angielski. Skonfiskowane więc tego gatunku okręty w Marsylii, Genui, Neapolu, i Wenecyi wynoszą do 20, a w Tryeście i Ankonie do 12 milionow, ogółem 32 milionow. Wszystkie osadowe i Angielskie towary zostały w głownych składach w Niemczech Szwaycaryi zabrane. Wiadomość warta oznaymienia w Loyds kawiarni!*

pnia odezwę, w którey nakazuie aresztować wszystkich, którzy od nieprzyiaciela rozwożą do miast lub wsi listy, i do główney kwatery odsełać. Sądzą, iż środek ten pochodzi z odkrytego w Lizbonie spisku.

Z Konstantynopola d. 20. Września.

W. Wezyr zamyślał d. 5 b. m. opuścić Szumlę i naprzód postąpić. Do tego obozu przychodzą codziennie znaczne posiłki. Z Azyi przeprawia się znowu 10,000 woyska przez Dardanele, które tu wkrotce nadeydą. Tworzą się az 20 nowych Bairakow, które złączyć się z głównem woyskiem maią, które do 200,000 ludzi rachuią.

Pałac Sułtański w Adryanopolu nie iest ieszcze tak dalece wyporządzony, aby mógł Monarchę pomieścić; udał się zatem do Ciubb, a ztamtąd przeniesie się do Daud-Bascia, o dwie mile od Konstantynopola, ieżeli okoliczności woyny nie będą wymagać iego obecności przy woysku.

Onegday przybył goniec do Porty z doniesieniem, że naczelny Wódz Rossyyski attakował d. 7 b. m. Ruszczuk, i że Muktar basza od Rossyanow odparty został; lecz Kurzurz Ali basza przybył w 60,000 ludzi posiłku, uderzył po czwarty raz na okopy i w tymże czasie Bokniak basza z całą załogą uczynił wycieczkę. Dalsze doniesienia o tey bitwie są oczekiwane.

D. 4. b. m. Hurssid basza odniosł zwycięztwo nad Serwiianami przy Kruiowat między Nissą i Czosak, opanował to mieysce i postąpił ku Belgradowi.

Kapitan basza zarzucił d. 1 b. m. kotwice swey floty przed Buiukdere. Do nagłego powrotu zniewoliło go pokazanie się Rossyyskiey floty przed Warną, która składa się z 20 żaglow, i okazywała, iakoby na niego uderzyć miała, gdzież wiatr północny. Sciągnął do siebie wszystkie okręty, które wysłane były w rożne okolice, iako też wygotowany niedawno liniowy okręt, a chorych z swoich okrętow do tuteyszych lazaretow oddał. W. Sułtan wydał mu rozkaz, aby za pierwszym pomyślnym wiatrem wyszedł znowu na morze z 17 okrętami, pomiędzy któremi iest 8 liniowych.

Rossyyska flota korzystała z resztą z czasu, kiedy Kapitan basza przed Sebastopolem krążył, i opanowała twierdzę Soukoukale.

Przez zostrzony nowy rozkaz zakazano wywozu zboża z kraiow Tureckich. Okrętom pilnuiącym brzegow dano pozwolenie zabierać iako dobrą zdobycz każdy okręt bez rożnicy bandery, który zboże wywozi. Nakazano oraz napełnić rządowe magazyny.

Z Hamburga d. 17. Października.

Główna kwatera Cesarsko-Francuzkiego woyska w Niemczech, przeniosła się tu teraz z Hanoweru.

Z Madrytu d. 17. Września.

Naczelnik łotrow Francisquet stał z 400 ludzi i 2 działami w Tomelloso. Oddział Badeńskiego pułku, który stał na przeciwko niego, odebrał rozkaz zrobienia wsteczego poruszenia, dla zwabienia nieprzyiaciela do Villarubia. Francisquet wszedł w zasadzkę, i zapoźno postrzegł swoią nieostropność: 400 ludzi Nassauskiego pułku i 60 koniey przymusili go do bitwy. Potyczka trwała kwadrans. W krótkim tym przeciągu czasu utracił nieprzyiaciel 180 ludzi w zabitych i mieli wiele ranionych. Pomiędzy ostatniemi znayduie się sam Francisquet. Dwa działa i ammunicya dostały się w nasze ręce. P. Kruse, który dowodził Nassauskim pułkiem, zasługuie na wielką pochwałę.

Od granic Rossyyskich d. 18. Października.

Podług niektórych doniesień Hrabia Go-

torp wsiadł w Rydze na okręt, dla dostania się do flotty Admirała Saumarez, a potem do Anglii.

Z Mitawy d. 6. Października.

Znany z wiadomości i innych przymiotow Rossyyski Jenerał jazdy, Xżę Alexander Wirtemberski mianowany został jeneralnym rządcą Białey Rusi.

Z Manheimu d. 10. Października.

Z poprzedzaiącego rozporządzenia rządu spisano tu, iako i w całym kraiu wszystkie osadowe towary i do rządowego schowania wzięto.

Z Frankfortu d. 16. Października.

Dziś przybył tu Jenerał dywizyi Friant. Woyska iego dywizyi 5000 ludzi wynoszące w krótce nadciągną. Jeden z nich pułk pozostanie tu do dalszego czasu.

Xżę Następca Weymarski przeiechał przez nasze miasto do Darmstadtu.

Wczoray zgromadziły się stany W. Xięstwa Frankfortskiego w Hanau. Wszyscy deputowani byli na obiad do W. Xcia Jmci wezwanemi. Dyrektor naywyższego trybunału Engelhardt iest prezydentem stanow mianowany. Każdy z deputowanych ma wyrokiem W. Xcia 8 złr. 30 kr. na dzień wyznaczonych.

Wiele handluiących poiedyńczo osadcowemi towarami zamykaią tu swoie sklepy.

Na końcu 1809 roku ludność Xięstwa Neufszatelskiego składała się z 35 819 rodakow i 13,569 cudzoziemcow. Pomiędzy temi znaydowało się 5572 koronki robiących, 4375 zegarmistrzow, 572 robiących syce, &c.

Z Oerebro d. 13. Października.

Niektóre zagraniczne pisma mowią o mniemanym okratkowym handlu między Angliią i Szwecyą, że kupieckie Angielskie floty w Gottenburgu stoią, i t. d. Winni więc iesteśmy raz na zawsze odpowiedzieć, iż te wieści zupełnie są zmyślone, iż rząd Szwedzki stara się iak nayściśley dopełnić przyiętych na siebie względem lądowego systematu obowiązkow. Jeżeli Angielskie woienne okręty zgromadzaią o kilka mil od Gottenburga, na otwartem morzu wiele kupieckich okrętow, tedy rząd Szwedzki ani temu może przeszkodzić, ani go o to obwiniać można.

Cesarsko Francuzki poseł, P. Alquier, poiechał stąd przed kilku dniami do Sztokolmu.

Stany postanowiły, iż posiedzenia seymu zakończą się w Oerebro d. 18 b. m. Królowa Jmć wyieżdża zatem w przyszły poniedziałek, a Król Jmć nazaiutrz do stolicy, dokąd przeniosą się stany seymuiące, dla ukończenia seymu i powitania następcy tronu, który na końcu bieżącego miesiąca w Sztokolmie iest spodziewany.

Z Kopenhagi d. 18. Października.

Xżę Następca tronu Szwedzkiego przybył d. 17 po szczęśliwey przez Bełt przeprawie do Korsoer, tam krótko zabawiwszy poiechał w dalszą drogę do Rothschild, gdzie zanocował. D. 18 przybył do Królewskiego zamku Fryderyksberg, zwyczayne o mieszkania letniego naszego dworu, gdzie się dotąd znayduie. Domyślią się, iż wspomniony Xżę tego ieszcze wieczora uda się w dalszą podróż do Helsingeru.

Z Sztokolmu d. 12. Października.

Mówią, iż Królewicz Następca tronu mianowany iest kanclerzem szkoły głowney Upsalskiey. Słychać także, iż P. Brinkman, były poseł w Anglii, lub Jeneralny konsul w Paryżu, P. Signeul, będzie gabinetowym sekretarzem J. Królewiczowskiey Mci.

List z Linköping pod d. 7 b. m. donosi: od 21 Sierpnia panuie tu z upałami ciągła susza. Wszystkie obfite dawniey w wodę zdro-

le powysychały i młyny stanęły.

Z Ankony d. 1. Października.

Dla zmocnienia tuteyszey eskadry przybyły tu dziś z Wenecyi Francuzka fregata Faworyta, Włoskie Karona i Beluna, tudzież bryg Włoski Merkury.

Z Wiednia d. 20. Października.

(Z Gazety Prezburskiey.)

Nayiaśnieysi Cesarstwo oczekiwani są z swey podroży do Kroacyi d. 22 b. m. w Gracu, a d. 26 na powrot w Wiedniu. Sądzą, iż czas niejaki przepędzą jeszcze w Luxemburgu.

Jak tylko Hrabia Metternich powrócił do Wiednia, posłał zaraz gońca za J. C. K. Mcią a nazajutrz sam poiechał.

Mianowany przy dworze tuteyszym Rossyyski nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister, Hrabia Stackelberg, iako też Westfalski nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister, Baron Schlottheim, przybyli nie dawno do naszey stolicy.

Zręczny Snycerz, Leopold Kifsling, który nie dawno z Rzymu powrocił, gdzie 6 lat na pensyi bawił, wystawił swoie rękodzieła w Belwederze na widok publiczny. Jedno z nich przeznaczone dla dworu, wystawia Marsa, którego Wenera do pokoiu nakłania i kupidyna.

Z zrobioney w Wiedniu składki w rocznicę bitwy pod Aspern dano każdemu z tuteyszych woyskowych kalekow więcey ranionemu po 30, a mniey po 20 zł. ryń.

Przez ogłoszone tu pod d. 6 b. m. dwa okólniki rządowe, wyznaczono 10 do 25 od sta nagrody temu, który pierwey, niżeli jest patentem oznaczone, złoży 10tą część maiątku na umorzenie bankocetli.

Z Strazburga d. 5. Października.

Hrabina Gottorp (była Królowa Szwedzka) powrociła do zamku Scheibenhard przy Carlsruhe.

Hrabina Metternich przeiechała wczoray przez nasze miasto powracaiąc z Paryża do Wiednia.

Od brzegow Menu d. 18. Października.

Mowią, iż z rządem Austryackim zawarty został układ, mocą którego towary Angielskie i osadowe nie będą nawet lądem z Turczech wpuszczane, a zatem ustanie i lądowa przeprawa dla towarow Angielskich, nim porty Tureckie zamknięte dla Anglikow zostaną.

Z Inspruka d. 10. Października.

Wczoray wyiechała ztąd deputacya od naszego miasta do Monachium, dla podziękowania J. K. Mci za łaskę i zaufanie, którem zaszczycił nas e miasto, przeznaczaiąc go na mieszkanie dla Królewicza Następcy tronu.

Z Królewca d. 11. Października.

Przybyły tu Królewski Radca stanu, P. Jordan, z Szczecina, idzie iutro do Memlu. Ma on od Króla zlecenie zaprowadzić w wszystkich Pruskich i Pomorskich portach nayścisleysze zachowanie Królewskiego rozporządzenia względem zakazu prowadzenia handlu z Anglią i wpuszczania osadowych towarow, gdzie potrzeba przepisać naysurowsze w tey mierze środki.

Z Berlina d. 20. Października.

Dwory Król. Pruski i Król. Westfalski ugodziły się, aby wszystkie zachodzące ieszcze od Tylżyckiego pokoiu spory, załatwione zostały przez zobopolną kommissyą, która odbywać się ma w Berlinie. Tym końcem mianowano członkami tey kommissyi z strony Pruskiey: Taynego radcę i naczelnika drugiey sekcyi ministerium zagranicznego, Küster, Taynego skarbowego Radcę Köcken i dyrektora głownego banku Hundt; z strony Westfalskiego: Radcę stanu Martens, byłego Jeneralnego poborcę Weber i Audytora rady stanu, Barona Trott.

DODATEK

DO № 88.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 4 LISTOPADA 1810.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu W Pałacu Naszym w Pilnie dnia 26go miesiąca Września 1810.

FRYDERYK AUGUST.

Z Bożey Łaski, Król Saski, Xżę Warszawski, & . &c. &c.

Pragnąc przywrocić między Naszem państwem Xięstwa Warszawskiego i Nayiaśnieyszego Króla Pruskiego Państwami, te stosunki, które z związkow przyiaźni między panuiącemi, i z dobrego sąsiedztwa wypływaią, a są zdolne ułtwiac z dobrem Naszych poddanych zobopolną między graniczącemi kraiami kommunikacyą, upewniwszy się o wzaiemności, osądziliśmy za przyzwoite i użyteczne postanowić i stanowiemy:

Art. 1. Ustawy i urządzenia dotąd trwaiące i używane, zabraniaiące wyprowadzenia monety z Xięstwa Warszawskiego do Państwa Pruskiego i wchodu monety z Państwa Pruskiego do Xięstwa Warszawskiego, uchylamy i znosiemy.

Art. 2. Nasz Minister dochodow i Skarbu, wyda natychmiast zalecenia do Dyrektorow Skarbu Departamentow pogranicznych Państwom Pruskim, pilnego wywiadywania się od władz ościennych Pruskich, o nadeyściu od ich rządu rozkazu cofaiącego z ich strony zakaz wywozu monety do Xięstwa i z niego iey nawozu w kray Pruski, oraz o czasie, w którym skutek tego rozkazu ma się rozpocząć, i aby w miarę takowego rozkazu i o tymże czasie rzeczeni Dyrektorowie Skarbu powyższy artykuł ninieyszego Naszego Dekretu nawzaiem do skutku przywiedli, tak aby oba Państwa Xięstwo Warszawskie i Pruskie używały pomiędzy sobą zupełney wolności co do cyrkulacyi pieniędzy.

Art. 3. Stosownych do ninieyszego Dekretu urządzeń wydanie i onegoż dopełnienie Naszemu Ministrowi Skarbu i tegoż Dekretu umieszczenie w Dzienniku Praw, Naszemu Ministrowi Sprawiedliwości zalecamy.

(Pod.) *Fryderyk August.*

przez Króla.

(L.S.) *Minister Sekretarz Stanu*

Zgodno z oryginałem: *Stanisław Breza.*

Felix Łubieński, Minister Sprawiedliwości.

Zgodno z oryginałem *Minister Sekr. Stanu*

(L.S. *Stanisław Breza.*

Antoni Joneman Sek. Jen.

Z Wiednia d. 13. *Października.*

(Z Hamburskiey gazety.)

Mniemaią tu, iż powrot Ministra związ-

kow zagranicznych, Hrabi Metternich, mieć będzie wpływ do przedsięwzięcia przez nasz dwor środkow względem polepszenia skarbu.

Zgłasza się wiele kupuiących do sprzedać maiących się dóbr klasztornych, które stosownie do patentu za konwencyyną tylko monetę sprzedane bydź miały; lecz na przełożenie stanow maią bydź, iak się dowiaduiemy, i na bankocetle sprzedawane.

Arcy Xżę Karol bawi ciągle w Wiedniu.

Bankier tuteyszy, Baron Eskeles, poiechał z Frankfortu do Hollanndyi. Z niecierpliwością oczekuiemy wiadomości o iego tamteyszych względem pożyczki układach.

Przed wyiazdem Ministra stanu Hrabiego Metternich z Paryża, podpisana tam sostała umowa, mocą którey zniesiony iest nawzaiem sekwestr między Monarchią Austryacką i ligą Reńską. Hrabia Metternich odbiera więc swoie dobra w Niemczech.

Z Austryi d. 12. Października.

Dla byłego Króla Holenderskiego zamowione iest w Baden mieszkanie w byłym klasztorze Augustyanow, gdzie dwor pod czas bawienia tam swego zwykł mieszkać. Twierdzą, iż Monarcha ten zamyśla tymczasowo osiąść w kraiu Austryackim, i że z iego strony ofiarowano za leżące w pobliskości Badenu i w powabney okolicy duchowne dobra 25,000 czerw. złotych.

Z Pączowy d. 12. Października.

Na końcu p. m. 40 tysięczny Korpus Turecki, który postąpił był do Gruszewca, nie mogąc nic przeciw Serwianom zrobić, iako też dla nadchodzącey jesienney pory cofnął się nazad do Nissy.

Woysko Tureckie, które w liczbie około 20,000 ludzi przeszło za Dźwinę, trzyma się ciągle przy Sokol, Losnica i Lipolis. i niepodabna go ztamtąd wyrugować; codziennie prawie zachodzą potyczki.

D. 7 obchodzili Serwiianie wystrzałami z dział i innemi uroczystościami zdobycie Ruszczuku.

Dnia 15. — Na końcu p. m. woysko Rossyyskie składaiące się 6 do 8 batalionow piechoty, 1000 kozakow, opuściło Serwiianow i udało się do Praowy.

Podług doniesień z Belgradu opanowali Serwianie warowne mieysca Bania i Gurguszewce, i znayduią się niedaleko od Nissy i Widynu.

Z Tryestu d. 29. Września.

Przybyła tu brygantyna Deja Tunetańskiego z dwoma kupieckiemi okrętami. Zbliżaiąc się pozdrowiła port 11 wystrzałami, na które marynarka nasza odpowiedziała. Przy przezieraniu papierow okrętow kupieckich, upewnił dowodzca brygantyny, że ich ładunek do Deja należy, poczem też okręty do portu wpuszczono.

Rozmaite Wiadomości.

Tego roczni kalendarzyk C. K. Austryackiego woyska zawiera o odmianach i o teraźnieyszym stanie woyska, co następuie: Prezes nadworney woyskowey rady, Feldmarszałek Bellegarde, Wiceprezes, Jenerał artyleryi Kerpen. *Woyskowi dowodzcy:* W Austryi, Xżę Ferdynand Wirtembergski (na mieyscu Xcia Liechtensteina.) W Czechach, Hrabia Kollowrath. W Austryi wewnętrzney Xżę Hohenzollern. W Morawii, Arcy Xżę Ferdynand. W Węgrzech, Baron Alwinzy. W Galicyi, Xżę Reuss-Plauen. W Siedmiogrodzkiey ziemi, Hrabia Wincenty Kollowrath. W Banacie Feld. por. Duka. W Sklawonii i Syrmii, Baron Simpschen. W Kroacyi Baron Hiller. C. K. jeneralność składa się z 14 feldmarszałkow, 18 jenerałow artyleryi i jazdy, 71 feldmarszałkow poruczników, 84 jenerał

majorow, 191 pułkowników, (wszyscy w aktualney służbie.) Członki C. K. woyskowych orderow. 1) Orderu Maryi Tereſsy: 10 wielkokrzyżowych, 31 kommanderow i 303 kawalerow. 2) Orderu Elżbiety Tereſsy 18. Liniowey piechoty pułkow 63, ſtrzelcow 10 dywizyy, narodowey graniczney piechoty 10 pułkow, kiryſserow 8, dragonii 6, lekkiey konniey 6, huzarow 12, ułanow 3 pułki, garnizonowych 3, polney artyleryi 2, bombardyerow 6, Artyleryi 4 pułki.

Szwedzki Szambelan, Hrabia Fersen, przybył do Peterzburga.

W Szwabii przy piękney jesieni wypuszczaią na nowo niektóre drzewa liście i kwiaty, a w ogrodach kwitną powtornie aurikule i inne kwiaty.

W Rotterdamie oznaymiono, iż nikt nie może w domach i u mieszkańcow szukać osadowych i innych zakazanych towarow, tylko celnicy w swoich mundurach i w towarzyſtwie posłańca ſtanu.

Chłop Senizow w Roſsyi otrzymał srebrny medal na wſtązce S. Anny orderu za wynalezienie korkow z dektury. Jeden człowiek podług iego informacyi może takowych korkow 7000 na dzień urządć. Korki z drzewa korkowego, które przedawano iuż tyſiąc po 80 rubli, spadły znowu na 8 rubli.

DONIESIENIA.

Rada Szkoły Główney Krakowskiey ogłasza konkurs na wakuiące dwie katedry w tuteyszey Szkole Główney: to ieſt na Katedrę Prawa Natury Politycznego i Narodow, i Katedrę Chirurgi oraz sztuki położniczey Teoretyczney. Kandydaci życzący sobie, którey z tych Katedr, Programmata swoie i od wodniaiące zd lność zaświadczenia, zechcą naydaley w przeciągu sześciu tygodni w tuteyszey Szkole Główney złożyć. — Działo ſię w Krakowie na poſiedzeniu Rady Szkoły Główney Krakowskiey d. 23 Października 1810 roku.

X. Felix Jarański, S. T. D. Prof. Fil. Z. S.

Sąd Kryminalny Podsędkowski Departamentu i Wydziału Krakowskiego.

Powołuie powtornie Maryannę Jęczmieńską przechrzciankę, lat 40 maiącą z arésztow kryminalnych Krakowskich w dniu 15 Lipca 1809 zbiegłą, o naięte zdradzieckie ſiedm razy przedſiębrane, za ósmym razem rozmyślnie namowiwszy do tego dwoch ludzi za męża swem Michale Jęczmieńskim Pisarzu prowentowym w dobrach Gnoyno Departametu Krakowskiego w piwnicy (do którey go opuszczeniem wodki z kuffy i porozlewaniem wody iakoby kuffa pękła, zwabiono) zaduszeniem dopełnione morderſtwo obwinioną, z nakazem, ażeby wciągu dni 60 w tem sądzie ſtawiła ſię i na obwinienie odpowiedziała, gdyż inaczey iako wyznaiąca zbrodnią za winną uznaną będzie. — W Krakowie d. 2 Liſtopada 1810.

Więckowski, Podsędek.
Michiński, Pisarz.

Prefekt Departamentu Krakowskiego.

Od Podolskiego Guberskiego Rządu ninieyszemi publikuie ſię, czy nie okażą ſię, gdzie sukcesſsorowie zmarłego w Winnickim Powiecie obywatela Franciszka Liepczyńskiego, i ieżeli ſię okażą, więc dla windykacyi pozoſtałego po nim maiątku, maią ſię ſtawić w Winnickim Powiatowym Sądzie. Dnia 31 Auguſta 1810 roku.

(Pod.) *Jakób Nasiłenko*, *Sekretarz.* *Zgodno z oryginałem.*
J. Krzyżanowski, S. *M. P.*
W niebytności JW. Prefekta.
Radzca Prefektury
Wielogłowski.
Wroński, J. S.

Na Kaźmierzu pod Nrem 128 dostać można u niżey podpisanego prawdziwey Albanki w Ołowkach i Baryłkach na funty i partyami za pomierną cenę.

J. A. Biank e.

Trybunał Cywilny Iwszey Instancyi Departamentu Krakowskiego.

Wiadomo czyni wszystkim Legataryuszom, wierzycielom i dłużnikom massy spadkowey po niegdyś Xiężu Karolu Lochmanie pozostałey: że na wniosek W. Prokuratora Królewskiego uczyniony, Kommissya do ustanowienia massy i uczynienia podziału maiątku spadkowego na dzień 20 Listopada r. b. 1810 od Trybunału swego iest wyznaczona i W. Załaszowski Sędzia Trybunału swego iako Kommissarz delegowany; zwywa zatym Trybunał do stawienia się na tey Kommissyi o godzinie 10tey z rana wszystkich Legataryuszow wierzycielow i dłużnikow Trybunałowi z mieysca pomieszkania niewiadomych, ani przez pełnomocnikow nie zgłaszaiących się: aby się w prawach swoich dopilnować mogli.

Dan w Krakowie dnia 7go Września 1810.

Dnia 30 Października roku bieżącego o godzinie 11ey przed południem, pary koni siwych, na Targowisku końskim na Kleparzu; o godzinie zaś 3ciey po południu tegoż samego rzeczy, na Stradomiu pod liczbą 1wszą P. Janowi Robertsonowi na rzecz Ur. Szymona Bendy na zaspokoienie długu ryń. 191 kr. 30, tudzież kosztow prawnych zatradowanych, licytacya publiczna odbywać się będzie.

Dan w Krakowie dnia 25 Października 1810.

J. Kanty Kowalski, Burgrabia T. C. P. J. D. K.

Niżey podpisany, w stołecznem mieście wolnego handlu Krakowie, zegarmistrz ma zaszczyt Prześwietney Publiczności oznaymić: iako u niego na ulicy Floryańskiey pod Nrm 503 na drugim piętrze mieszkaiącego można każdego czasu zobaczyć i rozważyć zegar meblowy duży, stoiący nakształt kolumny, niby piramidalney, na Rzymski sposob fornirowany, rzadkim drzewem zagranicznem, z bronzem wyzłacanym, o ośmiu filarach marmurowych, sztuki i roboty wyborney, nieustępuiący Angielskiey, na ozdobienie i rozweselenie pańskich pokoiow w mieście rownie iak na wsi. Mebel ten i na oko i w złocie swoiey piękny, ma w środku zegar alabastrowy, ktory za wyyściem godziny, sam od siebie, za pomocą fletow, maiąc sześć walcow nabitych, wygrywa (każdy kurant do 7miu minut) mazurki, synfonie, ouwertury z oper, marsze Francuzkie naysławnieyszych kompozytorow, iacy są Mozart i Haydena. Sztuki te głębokiey imaginacyi i gustu wysokiego pełne, będą tak długo wieczne, iak ich autorowie. Rozweselaią myśl, poruszaią i pieszczą serce tonem zbliżaiącym się do melodyynego śpiewania wirtuozow. Tak sztuczna i miło dźwięczna machina służy rownie do rozpędzenia melancholii, iak do uciechy i fetow w gronie przyiacielskim prywatnych tańcow. Podobna iey znana iest w *Traits caractéristiques de la cour de F. G. III. à Paris* 1808 na karcie 27 pod nazwiskiem *Horloge à flutes.* — Zegar ten z lekka tu opisany podaie się na los Loteryi, w cenie 250 dukatow w złocie nastąpić ma ciągnienie o godzinie 11 przed południem w dniu 27 Grudnia r. b. ktory ciągniony będzie w wymienionym powyżey domie przed obecnemi i losy maiącemi amatorami. Bilet 1 kosztuie dukat w złocie. Numerow będzie podług waluty 125 i tyleż nihilow, z czego wyciągnie się ieden numer z iednego i ieden także nihilu z drugiego wazonu, gdy za wyciągnionym numerem nastąpi zamiast nihilu wygrywaiący numer, ten wygra zegar tak kosztowny i roskoszny. — Tenże niżey wyrażony ma honor doprasząć Przezacnych Amatorow życzących sobie numerow o rychłe zapisywanie imion i godnych nazwisk w protokolle (aby numerow nie zabrakło) przez siebie samych, albo przez umocowanego ręką własną z oznaczeniem: iaki numer kto sobie życzy i dla kogo?

Dan w mieście wolnego handlu Krakowie d. 26 Października roku 1810.

Maciey Peszka, Zegarmistrz na Flory. ulicy pod Nrm 503 mieszkaiący.